

opmærksom paa, at dette Lovforslag jo ikke er fremkommet som en til Diebliffet appasfret Vællighedslov, men at allerede for to Aar siden har i det Væsentlige Hovedtanken i Lovforslaget været bragt frem her af et andet Medlem af Regjeringen under en Forhandling, der da fandt Sted, og at jeg ved Begyndelsen af forrige Samling angav, at det var min Hensigt at bringe noget Saadant frem, og jeg endogjaa haabede, at det kunde være stiftet i forrige Samling, ligesom jeg jo ved Begyndelsen af denne Samling udtalte, at jeg ret snart vilde kunne fremkomme med et Forslag. Forslaget, saaledes som det her foreligger, har altsaa været længe og omhyggelig overveiet af mig og af den samlede Regjering, hvad Principerne angaar, og Lovforslagets Detail har været omhyggelig bearbejdet af mig i Forening med Naend, som jeg tillægger en dybere Indsigt i disse Forhold, end som ret Mange have her i Landet. Jeg vilde altsaa lige overfor det ærede Medlem hævde, at Lovforslaget er længe og omhyggelig overveiet af Regjeringen og i Detaillerne har været undergivet en ligesaa omhyggelig Behandling som noget Lovforslag, der fremkommer i dette Thing. Jeg kan dertil føie, at der endnu ikke under denne Forhandling er fremkommet Noget, der kunde forandre min Anskuelse om, at Bestemmelserne i Lovforslaget ere i og for sig hensigtsmæssige, der er Intet fremkommet, der kunde foranledige mig til at forandre nogen Bestemmelse deri som mindre hensigtsmæssig. Dermed er jo ingenlunde sagt, at der ikke ved videre Behandling af Lovforslaget kan gjøres Betragtninger gjældende om Bestemmelser i Lovforslaget, som kunne forandre denne Stilling fra min Side, ligesom det jo ogsaa er givet, at jeg i denne Sag ligesom i enhver Sag, der ligger mig paa Sinde at se gennemført, kan gaa meget vidt i Imødekommen ligeoverfor modsatte Anskuelser, kan gaa ind paa Forandringer, som jeg ikke anser for i og for sig at være Forbedringer. Naar det ærede Medlem ved Siden deraf hævdede som en Slags Rettighed, der var forbeholdt Rigsdagen, under Lovform at kaste løse Tanker ind til Forhandling eller endogjaa at bruge Lovformen, til at stille Forespørgsler til Regjeringen, skal jeg dertil kun udtale, at dette ikke stemmer med min Opfattelse af den grundlovs-mæssige Ret til Initiativ i Lovgivningsfager, som er tillagt ogsaa dette Thing. — Det ærede Medlem betegnede endvidere dette Lovforslag som et Programnummer, et Agitationsnummer, og derved som jeg forstod det ærede Medlem ret, saa vilde han udlede det deraf, at det var fremkommet, skjøndt jeg ikke kunde nære Tvivl

om, at det i Forveien var dødsdømt. Det har jo dog ikke kunnet forundre Noget, efter at dette Thing saa ihærdig har ladet Gradfloksen ringe over den Hækk af uskyldige Lovforslag, som der er forelagt Thinget, at jeg saa paa Forhaand maatte antage, at ogsaa dette Lovforslag vilde blive behandlet paa samme Maade, vilde paa Forhaand være dødsdømt. Skulde jeg overhovedet have haft nogen Tvivl i saa Henseende, forekommer det mig, at blot den første Udtalelse, der er fremkommet her i Salen ved Sagens Behandling, maatte have borttaget enhver tvivlsomt Tvivl i saa Henseende. Men skulde dette i Virkeligheden berettigede det ærede Medlem til at betegne Lovforslagets Fremkomst som et Agitationsnummer? Jeg tror det ikke — medmindre det ærede Medlem gaar saa vidt i Fordringen paa Hensynsfuldhed imod dette Thing, at alt det, som dette Thing ikke vil forhandle om, skal ogsaa overhovedet være affaaert fra Forhandling. Jeg veed, at dette Thing tror at kunne tilfidesætte Hensynet til Regjeringen og det andet Thing ved at undlade at forhandle de Lovforslag, der blive fremsatte eller blive oversendte fra det andet Thing. Jeg tror imidlertid ikke, at det paa nogen Maade giver dette Thing en Ret til at vente eller at forlange, at alle Andre saa ogsaa skulle trække sig tilbage fra Forhandlingerne. Jeg tror, det har sin store Betydning, at, trods denne Holdning fra dette Thing, komme dog de Sager, der have virkelig Interesse for Staten, for Samfundet, til Forhandling, og det ærede Medlem maa jo dog vide, at dette Things Negtelse af Deltagelse i Forhandlingen ikke udelukker Sagerne fra at blive forhandlede og gennem Forhandling blive modnede til Afgjørelse. Jeg kan gjentage, hvad jeg forrige Gang, jeg havde Ordet, udtalte, at jeg lige overfor dette Forslag sølte mig „bound by honour“ til at bringe det frem trods den Modtagelse, jeg kunde antage, det vilde finde. Det ærede Medlem fremhævede, at dette Lovforslag havde en saa udstrakt finantsiel Betydning, at § 28 paa Finantsloven, naar Lovforslaget blev sat ind derpaa, vilde vende op og ned paa hele vor finantsielle Stilling. Naar dette Lovforslag bliver til Lov i denne Samling uforandret, vil det komme til at indtage sin Plads paa § 28 med næagtig 2 Millioner plus nogle Bestyrelsesomkostninger, som jeg allerede har angivet ikke ville løbe op til nogen affrakende Sum. Det gaar jo dog i Virkeligheden ikke an samtidig med Vedtagelsen af en Lov af finantsiel Betydning at ville betragte som bevilget alt det, som muligvis i sin Tid i Konsekvens af Lovforslaget kunde komme til Bevilling.